Samarbejdsaftale om Familieambulatoriet

Revideret juni 2016

KKR
MIDTJYLLAND

1. Baggrund

I Sundhedsaftalen 2015-2018 er der fokus på at mindske social ulighed i sundhed. Sundhedsaftalen understreger en prioritering af indsatsen for sårbare gravide.

Gravide med et misbrug af rusmidler, alkohol eller afhængighedsskabende medicin er en særlig sårbar gruppe. Familieambulatoriets indsats er rettet mod alle gravide med et risikoforbrug af alkohol, rusmidler eller afhængighedsskabende medicin uanset sociale forhold. En del af målgruppen vil dog være gravide, som også er socialt udsatte.

Børn, som i fostertilværelsen har været udsat for rusmidler, alkohol eller afhængighedsskabende medicin har større risiko for at blive født for tidligt. Endvidere rammes de ofte af mange og alvorlige sygdomme og misdannelser. Dernæst følger en række sociale problemstillinger, som tilknytningsproblemer, adfærdsforstyrrelser og indlæringsvanskeligheder. I en lang række tilfælde er der endvidere tale om børn, der vokser op i utrygge og ustabile forhold, som kan forstærke konsekvenserne af de medfødte skader.

Region Midtjylland og kommunerne indgår en samarbejdsaftale for samarbejdet om Familieambulatoriet målrettet gravide med et risikoforbrug af rusmidler, alkohol eller afhængighedsskabende medicin, samt børn under skolealderen udsat for rusmidler, alkohol eller afhængighedsskabende medicin.

Aftalen udfolder det særlige tværsektorielle samarbejde om familier med misbrugsproblemer med tilknytning til Familieambulatoriet og bidrager til at forløbene bliver målrettede og velkoordinerede.

Sundhedsaftalen beskriver opgave- og ansvarsfordelingen for samarbejdet mellem regionens Familieambulatorium, kommunen og almen praksis.

2. Om indsatsen

Familieambulatoriet er en samlet organisatorisk enhed med funktioner ved Århus Universitetshospitalet, Skejby og Regionshospitalet Herning. Familieambulatoriet vil i visse tilfælde have udgående funktion til de øvrige fødesteder i regionen.

Familieambulatoriet er en tværfaglig enhed, som varetager den specialiserede forebyggende og behandlende svangreomsorg for gravide og småbørnsfamilier med et nuværende eller tidligere (op til 2 år) overforbrug af alkohol, rusmidler eller afhængighedsskabende medicin. Familieambulatoriet vil som hovedregel have det overordnede ansvar for koordineringen af den sundhedsfaglige indsats under graviditeten og som minimum så længe moderen og/eller barnet er indlagt efter fødslen.

Familieambulatoriet vil foreståa en systematisk opsporing af gravide med risikoforbrug af alkohol, andre rusmidler eller afhængighedsskabende medicin, så den forebyggende indsats kan sættes ind så tidligt som muligt i forløbet.

3. Familieambulatoriets målgruppe

Familieambulatoriets målgruppe er:

- Gravide med risikoforbrug af alkohol og/eller rusmidler og/eller afhængighedsskabende medicin.
- Gravide som inden for de sidste par år har haft et afhængighedsforbrug af alkohol eller andre rusmidler.
- Børn i alderen 0-7 år, som i fostertilværelsen har været udsat for alkohol eller andre rusmidler.
- Gravide, hvis partner har et afhængighedsforbrug af rusmidler, og hvor det vurderes at det kan have konsekvenser for svangerskabet eller barnets udvikling.

4. Formål

Formålet med Familieambulatoriet er at sikre en sammenhængende, koordineret tværsektoriel indsats af høj kvalitet overfor gravide med et misbrug af alkohol, rusmidler eller afhængighedsskabende medicin. Samarbejdet om Familieambulatoriet skal forebygge rusmiddelrelaterede medfødte skader og sygdomme hos børn.

Endvidere er formålet med samarbejdet om Familieambulatoriet at sikre koordination og sammenhæng i opfølgningen af de børn, der fødes af mødre, som under graviditeten har haft et misbrug af alkohol, andre rusmidler eller afhængighedsskabende medicin.

Efter fødslen vil det eksponerede barn blive fulgt i Familieambulatoriet med henblik på fysisk og psykosocial udvikling, samt den generelle omsorgssituation. Formålet med undersøgelserne er at opdage eventuelle sygdomme, fejludvikling og omsorgssvigt, så behandling og støtte kan sættes ind så tidligt, at alvorlige konsekvenser for barnets videre udvikling forebygges. Familieambulatoriet vil bistå familien med lægelig, psykologisk og social rådgivning.

En tidlig og velkoordineret indsats skal føre til positive sociale og helbredsmæssige effekter og dermed også reducere den sociale ulighed i sundhed.

5. Kvalitetsopfølgning

Familieambulatoriet vil hvert år udarbejde en årsrapport. Årsrapporten vil blive brugt som dialoggrundlag med kommuner og almen praksis i regi af Fødeplanudvalget.

Rapporten skal indeholde:

- Familieambulatoriets aktivitet fordelt på geografi

- Beskrivelse af brugeroplevet kvalitet

6. Samarbejde om Familieambulatorium

Samarbejdet om gravide med risikoforbrug af alkohol, rusmidler eller afhængighedsskabende medicin er en specialopgave, som udover faglig specialviden kræver en ekstraordinær tværfaglig og tværsektoriel indsats. En indsats overfor gravide/familier med risikoforbrug af alkohol, rusmidler eller afhængighedsskabende medicin er således ofte meget kompleks og inddrager mange parter. Den gravide/familien skal således sikres den støtte og hjælp, der er behov for. Støtten skal ydes i en sammenhængende og samlet indsats med særlig fokus på fostrets/barnets behov. Familieambulatoriet koordinerer indsatsen og alle parter arbejder ud fra en fælles handleplan/behandlingsplan.

Omfanget af samarbejdet varierer betydeligt og afhænger af den samlede belastningsgrad af rusmiddel-, medicin-, alkoholrelaterede, helbredsmæssige, psykiske og sociale faktorer hos den enkelte kvinde/familie.

Der samarbejdes med gensidig respekt for den anden sektors faglige vurdering, kompetenceområde og serviceniveau.

Der er udarbejdet en faglig ramme for samarbejdet om Familieambulatoriet, hvor snitflader, indhold og samarbejde om indsatsen beskrives nærmere. Den faglige ramme findes i 'værktøjskassen' på www.sundhedsaftalen.rm.dk.

www.sundhedsaftalen.rm.dk